

Blueprint Report

WP2 | A2.2

Συντάχθηκε από	BK Con
Ημερομηνία	Μάιος, 2024
Έκδοση	Τελική
Επίπεδο διάδοσης	Κοινοπραξία TeSTED

Περιεχόμενα

Περίληψη	3
1. Εισαγωγή	1
1.1. Η έκθεση TeSTED Blueprint - Ένα θεμέλιο για την επιτυχία	1
1.2. Το έργο TeSTED	2
2. Ποια είναι η αξιολόγηση του κινδύνου εγκατάλειψης του σχολείου;	3
2.1. Ο σκοπός του εργαλείου αξιολόγησης για τους μαθητές που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο	3
2.2. Ομάδα-στόχος	4
3. Αποτελέσματα της έρευνας	4
3.1. Βασικοί δείκτες & παράγοντες κινδύνου	4
3.2. Το προφίλ των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο	7
3.3. Τομείς προτεραιότητας για το σχεδιασμό του εργαλείου αξιολόγησης TeSTED	8
4. Μεθοδολογία για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του εργαλείου αξιολόγησης	10
5. Συμπεράσματα και συστάσεις	15
Παραπομπές	17
Παράρτημα 1. Σχέδιο δράσης	19

Πίνακες:

Πίνακας 3-1 Οι σχετικοί παράγοντες κινδύνου που επιλέχθηκαν	9
Πίνακας 3-2 Οι κοινοί παράγοντες κινδύνου	10
Πίνακας 4-1 Σχεδιασμός και ανάπτυξη	14

Περίληψη

Το Σχέδιο TeSTED τοποθετείται στρατηγικά ως το βασικό έγγραφο που συνδέεται με άλλα εξίσου σημαντικά αποτελέσματα του έργου, όπως η Βασική Μελέτη και το Εργαλείο Αξιολόγησης του Εγχειριδίου. Η έκθεση είναι δομημένη ως εξής:

- ☐ Στο πρώτο μέρος αναλύεται το πλαίσιο της πρωτοβουλίας Erasmus+ με την ονομασία TeSTED
- ☐ Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο σκοπός του Εργαλείου Αξιολόγησης για τους φοιτητές που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν τη φοίτησή τους, καθώς και η ομάδα-στόχος του.
- ☐ Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα i) ερευνητικά αποτελέσματα της μελέτης βάσης, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου TeSTED για την έγκαιρη ανίχνευση της εγκατάλειψης, κυρίως για τους μαθητές με κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες, ii) οι βασικοί δείκτες και οι παράγοντες κινδύνου, iii) το προφίλ του μαθητή που κινδυνεύει να εγκαταλείψει τη φοίτησή του, καθώς και iv) οι τομείς προτεραιότητας για την ανάπτυξη του Εργαλείου Αξιολόγησης.
- ☐ Το τέταρτο κεφάλαιο περιγράφει τη μεθοδολογία για την ανάπτυξη του εργαλείου αξιολόγησης.
- ☐ Το πέμπτο κεφάλαιο περιλαμβάνει συμπεράσματα και συστάσεις για την εφαρμογή του εργαλείου αξιολόγησης, το οποίο αξιολογεί τα επίπεδα κινδύνου εγκατάλειψης των φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

1. Εισαγωγή

1.1. Η έκθεση για το σχέδιο TeSTED- Ένα θεμέλιο για την επιτυχία

Η έκθεση TeSTED Blueprint Report αποτελεί ανάλυση της διαδικασίας σχεδιασμού και ανάπτυξης του Εργαλείου Αξιολόγησης των μαθητών που διατρέχουν κίνδυνο εγκατάλειψης του σχολείου, μια δραστηριότητα που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου TeSTED, "Tackling Drop Outs Through Systematic Students Screening", ενός χρηματοδοτούμενου έργου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, Erasmus+ KA2 - Strategic Partnership VET program, το οποίο διαρκεί από τον Οκτώβριο του 2022 έως τον Οκτώβριο του 2025.

Το σχέδιο TeSTED Blueprint είναι ένα θεμελιώδες έγγραφο που έχει σχεδιαστεί για να καθοδηγήσει την ανάπτυξη και την εφαρμογή του **εργαλείου αξιολόγησης TeSTED**. Στόχος του είναι να ενθαρρύνει την καινοτομία μέσω ενός ισχυρού μηχανισμού στο περιβάλλον της ΕΕΚ, για την έγκαιρη ανίχνευση και πρόληψη της σχολικής εγκατάλειψης λόγω κοινωνικοοικονομικών δυσκολιών, μετατρέποντας τους παρόχους ΕΕΚ σε δίκτυ ασφαλείας για τους εκπαιδευόμενους που βρίσκονται σε κίνδυνο, προσφέροντας συμβουλές και εναλλακτικές διαδρομές και εξασφαλίζοντας τη διατήρησή τους στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την αποφοίτησή τους (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2023- Ευρυδίκη, 2022).

Το εργαλείο αξιολόγησης TeSTED επικεντρώνεται ειδικά στον εντοπισμό και την πρόληψη καταστάσεων κινδύνου σχολικής εγκατάλειψης στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ). Αποτελώντας ένα κρίσιμο πρώτο βήμα, η έκθεση εξασφαλίζει σαφήνεια, ευθυγράμμιση και κοινή κατανόηση μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων που συμμετέχουν στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού ψυχομετρικού εργαλείου (Krötz & Deutscher, 2022).

Ο πρωταρχικός σκοπός της έκθεσης TeSTED Blueprint Report είναι να καθορίσει τους στόχους και τις λειτουργίες, προωθώντας την κοινή κατανόηση μεταξύ όλων των εταίρων του έργου, και να παρέχει μια σταθερή βάση για τις επόμενες φάσεις ανάπτυξης του εργαλείου, συζητώντας την ψυχομετρική βάση για την αποτελεσματική αξιολόγηση (Perchinunno et al., 2021).

Αυτός ο ολοκληρωμένος οδηγός μεταφράζει το εννοιολογικό πλαίσιο σε εφαρμόσιμα βήματα, περιγράφοντας λεπτομερώς τις τεχνικές απαιτήσεις, τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τα πρότυπα ποιότητας που πρέπει να τηρηθούν κατά την κατασκευή του εργαλείου. Παρέχει βασικές πληροφορίες για τον σχεδιασμό των στοιχείων αξιολόγησης, την καθιέρωση διαδικασιών βαθμολόγησης και τον καθορισμό των ιδιοτήτων του εργαλείου αξιολόγησης. Ουσιαστικά, χρησιμεύει ως το αρχιτεκτονικό σχέδιο για ολόκληρο το εργαλείο TeSTED, διασφαλίζοντας ότι το τελικό προϊόν είναι ισχυρό, αξιόπιστο και έγκυρο. Ο στόχος ποιότητας για ποσοστό ικανοποίησης άνω του 70% ως προς το σχέδιο του εργαλείου αξιολόγησης,

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

υπογραμμίζει την κρίσιμη σημασία της ποιότητας αυτού του θεμελιώδους εγγράφου (TeSTED Consortium, 2023).

Πέρα από τον άμεσο ρόλο του, το σχέδιο υποστηρίζει επίσης τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του έργου. Με την ολοκλήρωσή του, η σύμπραξη του έργου δεσμεύεται να διατηρήσει τα κύρια αποτελέσματά του και η παρούσα έκθεση θα παρέχει στα εκπαιδευτικά ιδρύματα μια ολοκληρωμένη επισκόπηση και καθοδήγηση σχετικά με το "πώς και τι πρέπει να γίνει για την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου". Έτσι, τα αποτελέσματα του έργου θα αποτελέσουν έναν βιώσιμο πόρο, προσφέροντας ένα σαφές πλαίσιο και εφαρμόσιμες πληροφορίες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Η διαρκής αξία του έγκειται στην ικανότητά του να τυποποιήσει την προσέγγιση για την πρόληψη της σχολικής εγκατάλειψης, παρέχοντας ένα ανακυκλώσιμο και προσαρμόσιμο μοντέλο προς μελλοντικές παρεμβάσεις.

Κατανόηση και εφαρμογή στρατηγικών αξιολόγησης

Η έκθεση TeSTED Blueprint αποτελεί έναν ολοκληρωμένο οδηγό για την κατανόηση και την εφαρμογή αποτελεσματικών στρατηγικών αξιολόγησης με στόχο τον εντοπισμό παραγόντων κινδύνου που σχετίζονται με τη σχολική εγκατάλειψη. Υποστηρίζει τους στόχους του έργου TeSTED, το οποίο επικεντρώνεται στη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων, μέσω της προληπτικής αντιμετώπισης των προκλήσεων που συμβάλλουν στην απομάκρυνση των μαθητών από το σχολείο και στα ποσοστά εγκατάλειψης του σχολείου.

Το έγγραφο περιγράφει το θεωρητικό υπόβαθρο και τα πρακτικά εργαλεία που απαιτούνται για την αξιολόγηση των κινδύνων εγκατάλειψης του σχολείου, μέσω μιας πολυδιάστατης προσέγγισης, η οποία ενσωματώνει κοινωνικοοικονομικές, ψυχομετρικές και κοινωνιομετρικές οπτικές. Συγκεκριμένα, παρέχει μια επισκόπηση των μεθόδων αξιολόγησης, περιγράφει τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται και περιγράφει λεπτομερώς την εφαρμογή τους στο πλαίσιο του έργου.

Προσφέροντας ένα δομημένο πλαίσιο, το παρόν έγγραφο στοχεύει να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς, τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους ερευνητές, στον έγκαιρο εντοπισμό των μαθητών που διατρέχουν κίνδυνο, δημιουργώντας την δυνατότητα για έγκαιρες παρεμβάσεις προς την διατήρηση της ακαδημαϊκής πορείας και επιτυχίας. Τέλος, το σχέδιο σκοπεύει να καθοδηγήσει τους ενδιαφερόμενους φορείς στην αξιοποίηση πρακτικών αξιολόγησης που βασίζονται σε στοιχεία για την αντιμετώπιση μιας από τις κρίσιμες προκλήσεις στην εκπαίδευση: τη μείωση των ποσοστών σχολικής εγκατάλειψης και την προώθηση συμπεριληπτικών, δίκαιων μαθησιακών περιβαλλόντων.

1.2. Το έργο TeSTED

Η πρόωρη εγκατάλειψη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης παραμένει ένα πιεστικό ζήτημα στην Ευρώπη, με σημαντικό κόστος για τα άτομα και την κοινωνία. Η εγκατάλειψη εξακολουθεί

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

να επηρεάζει έναν στους δέκα νέους και σε ορισμένα μέρη ακόμη περισσότερο, με τον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης να εξακολουθεί να έχει τα υψηλότερα ποσοστά σύμφωνα με το Cedefop. Ανεξάρτητα από τον τύπο του σχολείου και το μάθημα που προσφέρει, πολλοί λόγοι οδηγούν στα υπάρχοντα ποσοστά εγκατάλειψης από τους μαθητές. Η εγκατάλειψη του εκπαιδευτικού συστήματος έχει αρνητικές συνέπειες στην αγορά εργασίας, όπως η ασυνεχής επαγγελματική σταδιοδρομία, η ανεργία, η κατοχή θέσεων εργασίας χωρίς εξειδίκευση και οι χαμηλοί μισθοί. Στο πλαίσιο αυτό, το TeSTED στοχεύει στην αντιμετώπιση της εγκατάλειψης στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω της έγκαιρης ανίχνευσης και πρόληψης.

Οι κύριοι στόχοι του έργου είναι οι εξής:

- Προώθηση της καινοτομίας μέσω ενός ισχυρού μηχανισμού στο περιβάλλον της EEK για την έγκαιρη ανίχνευση και πρόληψη της εγκατάλειψης λόγω κοινωνικοοικονομικών δυσκολιών.
- Ανάπτυξη ικανοτήτων των εκπαιδευτών και του προσωπικού της EEK σχετικά με την εγκατάλειψη και τις επιπτώσεις της στην κοινωνία και την αγορά εργασίας.
- Μετατροπή των φορέων EEK σε δίκτυ ασφαλείας για τους εκπαιδευόμενους που βρίσκονται σε κίνδυνο, προσφέροντας συμβουλές, εναλλακτικές διαδρομές και εξασφαλίζοντας τη διατήρησή τους στην εκπαίδευση και την αποφοίτησή τους από την εκπαίδευση και την κατάρτιση.
- Ευαισθητοποίηση σχετικά με την εγκατάλειψη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και τις κοινωνικές επιπτώσεις της στην αγορά εργασίας.

2. Ποια είναι η Αξιολόγηση του κινδύνου εγκατάλειψης του σχολείου;

Η αξιολόγηση των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν την εκπαίδευση είναι μια σύνθετη διαδικασία που αποσκοπεί στον εντοπισμό των κοινωνικών, οικονομικών και δημογραφικών παραγόντων που ενδέχεται να συμβάλλουν στην πρακτική αυτή. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη στοχευμένων παρεμβάσεων και προγραμμάτων υποστήριξης που θα βοηθήσουν τους μαθητές να παραμείνουν στο σχολείο και να επιτύχουν (TeSTED Consortium, 2023).

Είναι γνωστό ότι ένας μεγάλος αριθμός σπουδαστών εγκαταλείπει τις σπουδές τους στην EEK, ιδίως κατά τα πρώτα έτη. Η καταπολέμηση της εγκατάλειψης της EEK αποτελεί προτεραιότητα για την ΕΕ από το 2000 στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας. Παρά την μέχρι τώρα πρόοδο, η ΕΕ εξακολουθεί να απέχει από το στόχο και περαιτέρω πρόοδος μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της καλύτερης κατανόησης του προβλήματος και στοχευμένων δράσεων. Το βασικό σημείο για την αντιμετώπιση ενός προβλήματος είναι η έγκαιρη ανίχνευση και στη συνέχεια η αποτελεσματική πρόληψη. Συνήθως, οι εκπαιδευόμενοι με ευάλωτο κοινωνικοοικονομικό

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

υπόβαθρο παρουσιάζουν σημάδια κινδύνου πριν εγκαταλείψουν την εκπαίδευση και την κατάρτισή τους. Εάν αυτά τα σημάδια εντοπιστούν εγκαίρως, υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα να διατηρηθούν εντός του εκπαιδευτικού συστήματος οι εν λόγω εκπαιδευόμενοι, με σχετικά απλές και αποτελεσματικές παρεμβάσεις (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2023- Ευρυδίκη, 2022).

Το φαινόμενο της σχολικής εγκατάλειψης στο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης απαιτεί την ανάγκη να προσφερθούν αξιόπιστα εργαλεία στους εκπαιδευτικούς της. Η εφαρμογή προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης και συστημάτων υποστήριξης εντός των ιδρυμάτων ΕΕΚ μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο και να τους παρέχει εξατομικευμένη βοήθεια, καθοδήγηση και συμβουλευτική, για την αντιμετώπιση των αναγκών τους (Beckmann et al., 2021). Οι εκπαιδευτικοί ΕΕΚ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην πρόληψη της εγκατάλειψης και στη διασφάλιση της επιτυχίας των μαθητών στην επαγγελματική εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να τους παρέχονται αξιόπιστα εργαλεία και υποστήριξη για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Την ίδια στιγμή, οι εκπαιδευτικοί ΕΕΚ χρειάζονται εξειδικευμένη κατάρτιση και συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη για να κατανοήσουν καλύτερα τις ανάγκες των μαθητών που βρίσκονται σε κίνδυνο, να χρησιμοποιούν αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας και να παρέχουν την κατάλληλη υποστήριξη και καθοδήγηση (Petrescu, 2016; TeSTED Consortium, 2023).

2.1. Ο σκοπός του εργαλείου αξιολόγησης των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν τη σχολική εκπαίδευση

Κάθε μαθητής έχει ένα ατομικό προφίλ με μοναδικές ανάγκες. Στο πλαίσιο αυτό, χρειάζονται περισσότερα εργαλεία για την προσαρμογή των στρατηγικών παρέμβασης, την παρακολούθηση της προόδου και την παροχή, σε όλους τους μαθητές ισάξια, της ευκαιρίας να επιτύχουν. Η προσφορά ευέλικτων μαθησιακών διαδρομών στο πλαίσιο του συστήματος ΕΕΚ, όπως μαθήματα μερικής ή ηλεκτρονικής φοίτησης και μαθητεία με ευκαιρίες μάθησης μέσω της εργασίας, μπορεί να εξυπηρετήσει διαφορετικά μαθησιακά στυλ και προσωπικές συνθήκες, μειώνοντας την πιθανότητα εγκατάλειψης (Fazekas & Field, 2013- TeSTED Consortium, 2023).

Ως εκ τούτου, στοχεύουμε στη δημιουργία πιο ενταξιακών και υποστηρικτικών μαθησιακών περιβαλλόντων και τελικά στην βελτίωση των αποτελεσμάτων για τους μαθητές στην ΕΕΚ μέσω χρήσιμων εργαλείων εργασίας για τους εκπαιδευτικούς, όπως το εργαλείο αξιολόγησης, που είναι σε θέση να ανιχνεύει έγκαιρα τα σημάδια κινδύνου των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο. Ο κύριος σκοπός αυτού του εργαλείου αξιολόγησης του κινδύνου εγκατάλειψης, είναι ο εντοπισμός των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο πριν ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Το Εργαλείο Αξιολόγησης TeSTED έχει ψηφιακή μορφή και επικεντρώνεται σε συγκεκριμένες ερωτήσεις που θα αξιολογήσουν την τρέχουσα ψυχολογική κατάσταση του μαθητή και θα αναγνωρίσουν πιθανά σημάδια δυσφορίας, που οφείλονται στις κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες του. Ο έγκαιρος εντοπισμός τέτοιων καταστάσεων επιτρέπει την εφαρμογή στοχευμένων παρεμβάσεων για την υποστήριξη των μαθητών, ώστε να παραμείνουν στο σχολείο και να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Η χρήση ενός τέτοιου εργαλείου αξιολόγησης θα μειώσει το ποσοστό εγκατάλειψης. Με τον εντοπισμό

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

των μαθητών που διατρέχουν κίνδυνο και την παροχή κατάλληλης υποστήριξης, θα βελτιώσει τα σχολικά αποτελέσματα των μαθητών που λαμβάνουν πρόσθετη υποστήριξη και θα αυξήσει τις πιθανότητες απασχόλησής τους (TeSTED Consortium, 2023).

2.2. Ομάδα-στόχος

Οι μαθητές στα σχολεία ανώτερης δευτεροβάθμιας και μετα-δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα, με διαφορετικά επίπεδα ακαδημαϊκής προετοιμασίας, επαγγελματικών φιλοδοξιών και μαθησιακών κινήτρων. Πολλοί μαθητές σε αυτά τα επίπεδα βρίσκονται σε κρίσιμα μεταβατικά σημεία της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής τους ανάπτυξης, αντιμετωπίζοντας αποφάσεις σχετικά με την περαιτέρω εκπαίδευση, την κατάρτιση ή την είσοδο στο εργατικό δυναμικό.

Με την στοχοποίηση των μαθητών της ανώτερης δευτεροβάθμιας και μετα-δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την πρόληψη του κινδύνου εγκατάλειψης και την εφαρμογή προσαρμοσμένων στρατηγικών υποστήριξης, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να ενδυναμώσουν αυτούς τους μαθητές να ξεπεράσουν τις προκλήσεις, να παραμείνουν αφοσιωμένοι στις σπουδές τους και να επιτύχουν στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους επιδιώξεις (Cedefop, 2020- Lanford et al., 2015).

3. Αποτελέσματα της έρευνας

3.1. Βασικοί δείκτες & παράγοντες κινδύνου

Κατά τη διάρκεια των πρώτων 6 μηνών υλοποίησης του έργου TeSTED, οι εταίροι στη Ρουμανία, την Ελλάδα, την Αυστρία, τη Βουλγαρία και τη Γερμανία πραγματοποίησαν την εθνική τους έρευνα, η οποία περιλάμβανε ανάλυση δεδομένων, ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις με τις ομάδες-στόχους του έργου. Τα ευρήματα της ακόλουθης έκθεσης χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία του κύριου παραδοτέου του πακέτου εργασίας 2, το οποίο είναι η ανάπτυξη ενός εργαλείου αξιολόγησης για την έγκαιρη ανίχνευση της πιθανής εγκατάλειψης (TeSTED Consortium, 2023).

Οι στόχοι της έρευνας προσδιορίστηκαν ως εξής:

- Να αναλυθεί η τρέχουσα κατάσταση της εγκατάλειψης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Να συγκεντρωθούν πολύτιμα στατιστικά και δημογραφικά δεδομένα
- Να προσδιοριστούν οι κύριοι λόγοι για τους οποίους οι σπουδαστές εγκαταλείπουν

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- Να προσδιοριστεί η φύση των πρώιμων ενδείξεων εγκατάλειψης του σχολείου σε μαθητές με κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες
- Να εντοπιστούν κοινά πρότυπα
- Να αναπτυχθεί μια κοινή αντίληψη των αναγκών των μαθητών για την πρόληψη της σχολικής εγκατάλειψης.

Η διακρατική έκθεση παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τους βασικούς δείκτες και παράγοντες κινδύνου που μπορούν να εξηγήσουν την πρόθεση των μαθητών να εγκαταλείψουν το σχολείο. Η έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του έργου TESTED ανέδειξε πολυάριθμες πτυχές που καθόρισαν και σκιαγράφησαν τα αποτελέσματα του έργου.

Σε γενικές γραμμές, οι μελέτες που πραγματοποιήθηκαν δείχνουν ότι οι παράγοντες που συμβάλλουν στη σχολική εγκατάλειψη είναι πολλαπλοί και μπορούν να ομαδοποιηθούν σε διάφορες κατηγορίες, όπως

- **δημογραφικοί και οικονομικοί παράγοντες** (ανεργία, χαμηλά εισοδήματα, χαμηλό βιοτικό επίπεδο, μετανάστευση οικογενειών)
- **κοινωνικοί παράγοντες** (διακρίσεις, κοινωνικός διαχωρισμός, έλλειψη πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση)
- **σχολικοί παράγοντες** (ανεπαρκείς μέθοδοι διδασκαλίας, δυσμενές σχολικό κλίμα, έλλειψη συμπερίληψης των μαθητών)
- **οικογενειακοί παράγοντες** (φτώχεια, οικογενειακές συγκρούσεις, έλλειψη γονικής υποστήριξης)
- **ατομικοί παράγοντες** (μαθησιακές δυσκολίες, προβλήματα ψυχικής υγείας, έλλειψη κινήτρων) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2023- Ευρυδίκη, 2022).

Τα ερευνητικά αποτελέσματα της διακρατικής έκθεσης του έργου TESTED δείχνουν ότι, στην περίπτωση των 4 χωρών εταίρων, η σχολική «διαρροή» είναι ένα σύνθετο πρόβλημα με πολλαπλές αιτίες. Οι κύριοι λόγοι της εγκατάλειψης που εντοπίστηκαν κατά την πρώτη φάση της έρευνας μπορούν να ομαδοποιηθούν σε δύο κύριες κατηγορίες:

1. Κοινωνικοοικονομικά και δημογραφικά αίτια:

- **Οικονομικά:** έλλειψη οικονομικών πόρων, χαμηλά εισοδήματα, μειωμένο βιοτικό επίπεδο, μετανάστευση,
- **Κοινωνικά:** αδιαφορία των γονέων, αντιθέσεις, συγκρούσεις και κρίσεις στην οικογένεια,
- **Δημογραφικά:** ηλικία, φύλο, εθνικότητα, κοινωνική προέλευση, γεωγραφική θέση,

2. Ψυχολογικά αίτια:

- **Ατομικοί λόγοι:** έλλειψη κινήτρων, πεποίθηση προσωπικής ακαταλληλότητας στο σχολικό περιβάλλον, αρνητική στάση των συμμετεχόντων στη μαθησιακή διαδικασία, δυσκολίες στην εκμάθηση του μαθησιακού περιεχομένου, έλλειψη επαγγελματικών προοπτικών, ακατάλληλη επιλογή σχολείου ή προφίλ,

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- **Εκπαιδευτικοί λόγοι:** μεγάλος αριθμός απουσιών, κακή πειθαρχία, επιθετικότητα στο σχολείο, χαμηλά εκπαιδευτικά αποτελέσματα, σχέσεις στο σχολείο,
- **Θεσμικοί λόγοι:** ανεπαρκώς συντονισμένη προσέγγιση μεταξύ διαφόρων υπηρεσιών και ειδικών σε εθνικό, τοπικό, περιφερειακό και σχολικό επίπεδο.
- **Κατάσταση υγείας:** κίνδυνοι πρόωρης αποχώρησης μαθητών με ιατρικές παθήσεις ή προβλήματα ψυχικής υγείας

Οι εθνικές εκθέσεις και η διακρατική έκθεση ανάλυσης εξετάσθηκαν για τον εντοπισμό των κοινών παραγόντων κινδύνου των 4 χωρών, παραγόντων που συνδέονταν συχνότερα με τη σχολική εγκατάλειψη. Οι παράγοντες κινδύνου που μπορεί να εξηγούν την πρόθεση των μαθητών να εγκαταλείψουν το σχολείο μπορούν να ομαδοποιηθούν σε ξεχωριστές κατηγορίες, αλλά συχνά διασταυρώνονται και επηρεάζουν ο ένας τον άλλον.

Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης βοήθησαν την κοινοπραξία να εντοπίσει τους παράγοντες κινδύνου, να περιγράψει τους τομείς προτεραιότητας, να μετρήσει τις βασικές συνθήκες και να ευθυγραμμίσει τις ερωτήσεις του εργαλείου αξιολόγησης με τους στόχους του έργου, πριν ξεκινήσει ο σχεδιασμός του εργαλείου αξιολόγησης TeSTED (TeSTED Consortium, 2023).

Πίνακας 3-1 Οι σχετικοί παράγοντες κινδύνου που επιλέχθηκαν

Αυστρία	Έλλειψη κινήτρων για το σχολείο
	Έλλειψη επαγγελματικών προοπτικών
	Μαθησιακές δυσκολίες που απομονώνουν τους μαθητές και τους απομακρύνουν από τη σχολική κοινότητα
	Φόβος/άγχος και σωματικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές
	Έλλειψη οικογενειακής υποστήριξης
	Κοινωνικοοικονομικά μειονεκτικό περιβάλλον
Βουλγαρία	Πολύπλοκα προγράμματα στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που δημιουργούν έλλειψη κινήτρων στους μαθητές
	Χαμηλές ακαδημαϊκές επιδόσεις στα σχολεία ΕΕΚ
	Αδιαφορία των γονέων
	Σχεδόν τα 2/3 των ερωτηθέντων επισημαίνουν την έλλειψη οικονομικών πόρων ως λόγο εγκατάλειψης των σπουδών στη Βουλγαρία
	Δυσκολίες όσον αφορά την αφομοίωση του μαθησιακού περιεχομένου, αρνητική στάση των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία και έλλειψη κινήτρων
	Ο αρνητικός αντίκτυπος του οικογενειακού περιβάλλοντος είναι η βία και οι ελλειπείς οικογένειες

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

	Η έλλειψη κοινωνικοποίησης της Βουλγαρίας στην "υπερεθνική" οικογένεια δημιουργεί κινδύνους: συμπεριφορά, συναισθήματα, επιθετικότητα, κατάχρηση ουσιών, παράνομες πράξεις Μαθητές που αντιμετωπίζονται αυστηρά από τους γονείς τους και έχουν διασπαστική συμπεριφορά, διαπράττουν αντικοινωνικές πράξεις "Υπερεθνικές οικογένειες"
Ελλάδα	Έλλειψη οικονομικών πόρων Έλλειψη κινήτρων για το σχολείο Περιορισμένη αντίληψη της επαγγελματικής εκπαίδευσης Πολιτισμικές αντιλήψεις: Παραδοσιακή προτίμηση της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης έναντι της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων που αποκτούν οι μαθητές και των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας Οι εκπαιδευόμενοι δεν έχουν κίνητρα και στερούνται σταθερού επαγγελματικού προσανατολισμού
Ρουμανία	Έλλειψη κινήτρων των μαθητών για τις ειδικότητες στις οποίες τους ανατέθηκε από τον υπολογιστή. Λίγοι μαθητές επιλέγουν επαγγελματικές σχολές από πάθος ή εσωτερικό κίνητρο ή για τις ειδικότητες που προσφέρονται σε αυτά τα ιδρύματα. Η έλλειψη επαγγελματικών προοπτικών ή η ελκυστικότητα των ειδικοτήτων που προσφέρονται από τα σχολεία τους οδηγεί στο να εργάζονται εποχιακά κατά τη διάρκεια του σχολείου και να εγκαταλείπουν το σχολείο. Η κατάσταση της υγείας του μαθητή, ο εκφοβισμός, οι τεταμένες σχέσεις μεταξύ των μαθητών και το άγχος. Οι μαθητές που δεν έχουν οικογενειακή υποστήριξη (με γονείς στο εξωτερικό) Αγροτικό περιβάλλον Έλλειψη οικονομικών πόρων Μαθησιακές δυσκολίες που δημιουργούν απογοήτευση, αποτυχία και άγχος.

Πίνακας 3-2 Οι συνήθεις παράγοντες κινδύνου

Παράγοντας κινδύνου 1	Μειονεκτικά περιβάλλοντα	Αυστρία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Ελλάδα
Παράγοντας κινδύνου 2	Έλλειψη οικογενειακής υποστήριξης	Αυστρία, Βουλγαρία, Ρουμανία
Παράγοντας κινδύνου 3	Έλλειψη οικονομικών πόρων	Ρουμανία, Βουλγαρία, Ελλάδα
Παράγοντας κινδύνου 4	Έλλειψη κινήτρων για τους φοιτητές	Ρουμανία, Αυστρία, Ελλάδα, Βουλγαρία
Παράγοντας κινδύνου 5	Έλλειψη επαγγελματικών προοπτικών	Ρουμανία, Βουλγαρία, Ελλάδα
Παράγοντας κινδύνου 6	Ανεπαρκές θεσμικό σύστημα υποστήριξης	Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία

3.2. Το προφίλ των φοιτητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν τη φοίτηση

Σύμφωνα με την έκθεση διακρατικής ανάλυσης, το προφίλ των φοιτητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο έχει ως εξής:

- μαθητές χωρίς σαφή επαγγελματικό προσανατολισμό από σχολή ΕΕΚ
- μαθητές που δεν έχουν κίνητρο να συνεχίσουν τις σπουδές τους
- μαθητές των οποίων οι γονείς βρίσκονται στο εξωτερικό
- μαθητές που ζουν σε μειονεκτικές κοινότητες
- μαθητές με χαμηλό οικονομικό προφίλ
- μαθητές που δεν λαμβάνουν καμία συμβουλευτική υποστήριξη από το σχολείο ΕΕΚ
- μαθητές που έχουν υποστεί επεισόδια εκφοβισμού
- μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, οι οποίες δημιουργούν απογοήτευση, αποτυχία και άγχος

3.3. Τομείς προτεραιότητας για το σχεδιασμό του εργαλείου αξιολόγησης TeSTED

Οι παράγοντες κινδύνου για τη σχολική εγκατάλειψη καθίστανται τομείς προτεραιότητας παρέμβασης, κατά τη διαδικασία ανάπτυξης ενός Εργαλείου Αξιολόγησης για τη σχολική εγκατάλειψη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο εντοπισμός και η κατανόηση αυτών των παραγόντων κινδύνου είναι ζωτικής σημασίας για τον σχεδιασμό αποτελεσματικών στρατηγικών πρόληψης και παρέμβασης για τη μείωση των ποσοστών εγκατάλειψης του σχολείου (TeSTED Consortium, 2023).

Ένα εργαλείο αξιολόγησης της σχολικής εγκατάλειψης, επομένως, γίνεται ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της πιθανότητας ενός μαθητή να εγκαταλείψει το σχολείο και αποτελείται από μια σειρά ερωτήσεων που μετρούν διάφορους δείκτες που σχετίζονται με τη σχολική εγκατάλειψη, όπως

- **Ακαδημαϊκοί δείκτες:** χαμηλοί βαθμοί, κακή φοίτηση, δυσκολία με την εργασία στο σπίτι, έλλειψη κινήτρων
- **Προσωπικοί δείκτες:** χαμηλή αυτοεκτίμηση, έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης, οικογενειακά προβλήματα, κατάχρηση ουσιών
- **Σχολικοί δείκτες:** αρνητικό σχολικό κλίμα, κακές σχέσεις με τους καθηγητές, έλλειψη σχολικών δραστηριοτήτων
- **Οικονομικοί και κοινωνικοδημογραφικοί δείκτες:** φτώχεια, οικονομικές δυσκολίες και ανάγκη για εργασία (Cedefop, 2020- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2023- Krötz & Deutscher, 2022).

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Ο εντοπισμός των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο απαιτεί μια πολύπλευρη προσέγγιση, η οποία συχνά περιλαμβάνει δύο βασικές προοπτικές: την **κοινωνικο-δημογραφική** και την **ψυχομετρική**.

Η **κοινωνικο-δημογραφική προοπτική** επικεντρώνεται σε εξωτερικούς, συγκυριακούς παράγοντες που επηρεάζουν την πιθανότητα εγκατάλειψης του σχολείου από έναν μαθητή. Σε αυτούς περιλαμβάνεται το οικογενειακό εισόδημα, όπου οι μαθητές από οικογένειες με χαμηλό εισόδημα συχνά αντιμετωπίζουν υψηλότερους κινδύνους λόγω των περιορισμένων πόρων. Το μορφωτικό επίπεδο των γονέων αποτελεί επίσης παράγοντα, με τα χαμηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης των γονέων να συσχετίζονται με αυξημένα ποσοστά εγκατάλειψης των παιδιών τους. Η δομή της οικογένειας, όπως τα μονογονεϊκά νοικοκυριά ή οι πολυμελείς οικογένειες, μπορεί επίσης να δημιουργήσει προκλήσεις. Επιπλέον, σε ορισμένες χώρες, συγκεκριμένες φυλετικές και εθνοτικές ομάδες, ή ακόμη και το φύλο (π.χ. τα κορίτσια σε ορισμένα πλαίσια), μπορεί να παρουσιάζουν υψηλότερες τάσεις εγκατάλειψης. Οικονομικοί παράγοντες, όπως η έλλειψη πρόσβασης σε βασικούς εκπαιδευτικούς πόρους (βιβλία, υπολογιστές), το υψηλό σχολικό κόστος (δίδακτρα, στολές) και οι περιορισμένες τοπικές ευκαιρίες απασχόλησης, μπορούν να ωθήσουν τους μαθητές προς την πρόωρη εργασία. Οι πληροφορίες από αυτή την αξιολόγηση βοηθούν στον εντοπισμό μαθητών υψηλού κινδύνου, στην ανάπτυξη προσαρμοσμένων παρεμβάσεων για διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα και στην παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων υποστήριξης (Petrescu, 2016-TeSTED Consortium, 2023).

Η αξιοποίηση πληροφοριών από κοινωνικό-δημογραφικές και οικονομικές αξιολογήσεις, μας επιτρέπει:

- Να εντοπίζουμε προληπτικά τους μαθητές που είναι ευάλωτοι στην «διαρροή». Αυτό διασφαλίζει ότι οι πόροι διοχετεύονται αποτελεσματικά για την παροχή κρίσιμης υποστήριξης εκεί που την χρειάζονται περισσότερο.
- Να δημιουργούμε εξατομικευμένες παρεμβάσεις σχεδιασμένες για την αντιμετώπιση των μοναδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι μαθητές από διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα.
- Να παρακολουθούμε συνεχώς την πρόοδο των μαθητών. Αυτό μας βοηθά να αξιολογούμε πόσο καλά λειτουργούν οι παρεμβάσεις μας και να κάνουμε τις απαραίτητες προσαρμογές.

Η **ψυχομετρική προοπτική**, αντίθετα, εμβαθύνει στη συστηματική μέτρηση των εσωτερικών ψυχολογικών χαρακτηριστικών με τη χρήση τυποποιημένων τεστ. Αυτές οι αξιολογήσεις αφορούν γνωστικές ικανότητες, χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, στάσεις και συναισθηματική λειτουργία. Πρωταρχικός στόχος τους είναι να παρέχουν αξιόπιστα (συνεπή) και έγκυρα (ακριβή) δεδομένα για τεκμηριωμένες αποφάσεις. Στην πρόληψη της σχολικής διαρροής, τα ψυχομετρικά εργαλεία προσφέρουν μια ολοκληρωμένη κατανόηση παραγόντων όπως οι ακαδημαϊκές δεξιότητες, αναδεικνύοντας τους τομείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Οι αξιολογήσεις της προσωπικότητας και της συναισθηματικής ευημερίας μπορούν να

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

αποκαλύπτουν ζητήματα όπως το άγχος, την κατάθλιψη ή την δυσκολία δέσμευσης. Ενσωματώνοντας αυτές τις γνώσεις με άλλα δεδομένα, όπως η φοίτηση και οι παρατηρήσεις συμπεριφοράς, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να σχεδιάσουν ακριβείς, εξατομικευμένες παρεμβάσεις που απευθύνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες των μαθητών που διατρέχουν κίνδυνο, αποτρέποντας την απομόνωση και προωθώντας την επιτυχία τους (Perchinunno et al., 2021).

Οι ψυχομετρικές αξιολογήσεις είναι ένα ισχυρό εργαλείο για την πρόληψη της εγκατάλειψης, διότι μας βοηθούν να κατανοήσουμε σε βάθος τους λόγους για τους οποίους οι μαθητές μπορεί να βρίσκονται σε κίνδυνο:

- Αξιολογώντας τις ακαδημαϊκές δεξιότητες, μπορούμε να εντοπίσουμε συγκεκριμένους τομείς στους οποίους ένας μαθητής δυσκολεύεται και χρειάζεται βοήθεια.
- Η αξιολόγηση της προσωπικότητας και της συναισθηματικής λειτουργίας μπορεί να αποκαλύψει αν οι μαθητές αντιμετωπίζουν προκλήσεις όπως άγχος ή κατάθλιψη που επηρεάζουν την ικανότητά τους να συμμετέχουν και να αποδίδουν στο σχολείο.
- Όταν αυτές οι γνώσεις συνδυάζονται με άλλες πληροφορίες, όπως η φοίτηση και η συμπεριφορά, τα σχολεία μπορούν να αναπτύξουν εξαιρετικά αποτελεσματικές παρεμβάσεις που είναι ειδικά σχεδιασμένες για τους μαθητές που τις χρειάζονται περισσότερο.

Εξατομικευμένες παρεμβάσεις και στρατηγικές

Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση των παραγόντων κινδύνου είναι ουσιαστικής σημασίας για την κατανόηση των αιτιών της σχολικής εγκατάλειψης. Η γνώση των παραγόντων και των δεικτών που αυξάνουν την πιθανότητα σχολικής εγκατάλειψης μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό των μαθητών που διατρέχουν κίνδυνο και στην ανάπτυξη αποτελεσματικών στρατηγικών πρόληψης.

Με τον εντοπισμό των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο με βάση τις απαντήσεις τους στο ερωτηματολόγιο, τα σχολεία και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να εστιάσουν τις παρεμβάσεις τους στην αντιμετώπιση των συγκεκριμένων παραγόντων κινδύνου που είναι πιθανότερο να συμβάλλουν στην εγκατάλειψη του σχολείου. Αυτή η στοχευμένη προσέγγιση μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική από τα γενικά προγράμματα πρόληψης που δεν λαμβάνουν υπόψη τις ατομικές ανάγκες των μαθητών.

Έτσι, οι παράγοντες κινδύνου που εντοπίζονται μέσω ενός εργαλείου αξιολόγησης σχετικά με τη σχολική εγκατάλειψη μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσω ορισμένων τύπων εξατομικευμένων παρεμβάσεων, εστιασμένων στις ανάγκες του μαθητή:

- ***Ακαδημαϊκές παρεμβάσεις:*** παροχή διδασκαλίας, εξωσχολικών προγραμμάτων και ευκαιριών για θερινά σχολεία που βοηθούν τους μαθητές να βελτιώσουν τους βαθμούς τους και να καλύψουν τα κενά τους.

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- **Προσωπικές παρεμβάσεις:** παροχή συμβουλευτικής, καθοδήγησης και υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης για να βοηθηθούν οι μαθητές να αναπτύξουν δεξιότητες αντιμετώπισης, να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους και να αντιμετωπίσουν προσωπικά ζητήματα.
- **Σχολικές παρεμβάσεις:** δημιουργία ενός πιο θετικού και υποστηρικτικού σχολικού κλίματος, βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών και προσφορά ποικίλων εξωσχολικών δραστηριοτήτων.

4. Μεθοδολογία για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του εργαλείου αξιολόγησης

Αυτή η μεθοδολογία περιγράφει λεπτομερώς τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του Εργαλείου Αξιολόγησης, από την αρχική σύλληψη έως την ερμηνεία της τελικής βαθμολογίας. Προτάθηκαν διακριτά βήματα για τη διασφάλιση της εγκυρότητας, της αξιοπιστίας και της ευκολίας χρήσης του εργαλείου (TeSTED Consortium, 2023- Perchinunno et al., 2021).

Στο εννοιολογικό στάδιο, κατά το οποίο ορίστηκε σαφώς ο σκοπός του ερωτηματολογίου, διατυπώθηκαν βασικές ερευνητικές υποθέσεις.

Το επόμενο στάδιο ανάπτυξης επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη των επιμέρους στοιχείων του ερωτηματολογίου με σαφή και σχετική δομή.

Πριν από την εφαρμογή σε ευρεία κλίμακα, προτάθηκε ένα αυστηρό στάδιο προ-δοκιμών με τη χορήγηση του ερωτηματολογίου σε μια μικρή ομάδα για τον εντοπισμό ασάφειας, την τελειοποίηση και τη βελτίωση του εργαλείου αξιολόγησης.

Μετά τη συλλογή δεδομένων (η οποία επικεντρώνεται στη δημιουργία μιας σαφούς, συνοπτικής και φιλικής προς τον χρήστη ηλεκτρονικής έκδοσης του ερωτηματολογίου), το στάδιο της ανάλυσης βασίζεται σε μια ολοκληρωμένη στατιστική ανάλυση που σχετίζεται με δείκτες εγκυρότητας και αξιοπιστίας.

Τέλος, δίνεται έμφαση σε σαφείς κατευθυντήριες γραμμές και κανόνες για την ερμηνεία των βαθμολογιών, παρέχοντας ένα πλαίσιο για την εξαγωγή ουσιαστικών συμπερασμάτων από τα συλλεχθέντα δεδομένα. Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει ότι το ερωτηματολόγιο αποτελεί ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό εργαλείο για την έρευνά μας (TeSTED Consortium, 2023).

Πίνακας 4-1 Σχεδιασμός και ανάπτυξη

Σχεδιασμός	Ανάπτυξη
------------	----------

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

1.	Εννοιολογικό στάδιο	Καθορισμός του σκοπού του ερωτηματολογίου, του τρόπου εργασίας και των ερευνητικών υποθέσεων.	4.	Ανάλυση δεδομένων	Στατιστική ανάλυση δεδομένων: υπολογισμός των δεικτών εγκυρότητας και πιστότητας του ερωτηματολογίου.
2.	Στάδιο Επεξεργασίας	Επεξεργασία των στοιχείων με σαφή και συναφή Δομή.	5.	Η ηλεκτρονική έκδοση του ερωτηματολογίου	Δημιουργία μιας σαφούς, συνοπτικής και φιλικής προς τον χρήστη μορφής.
3.	Προ-δοκιμή	Προδοκιμή του ερωτηματολογίου σε μια μικρή ομάδα ατόμων για τον εντοπισμό προβλημάτων και τη βελτίωση των στοιχείων.	6.	Ερμηνεία των αποτελεσμάτων	Αναπτύχθηκαν σαφείς οδηγίες και κανόνες για την ερμηνεία των βαθμολογιών που ελήφθησαν.

Σχεδιασμός

1. Εννοιολογικό στάδιο	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	BKCon	Μάρτιος 2024	Το περιεχόμενο της μεθοδολογίας ☐ Καθόρισε κοινά στοιχεία για τη μέτρηση του κινδύνου πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σύμφωνα με τη διακρατική έκθεση ☐ Καθορισμός της ομάδας-στόχου ☐ Παρουσίαση των σταδίων ανάπτυξης του ψυχομετρικού ερωτηματολογίου ☐ Ερμηνεία των αποτελεσμάτων ☐ Έκθεση έρευνας
2. Ερευνητική υπόθεση	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
			Ανάλυση των κοινών παραγόντων που προσδιορίζουν το προφίλ του φοιτητή που έχει την πρόθεση να εγκαταλείψει το σχολείο (από τη διακρατική έκθεση)

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

			Η ανάλυση αυτή επιτρέπει τη δημιουργία ενός κοινού πλαισίου για να καταστεί το ερωτηματολόγιο έγκυρο σε όλες τις χώρες. Διατύπωση της ερευνητικής υπόθεσης Ο μαθητής <i>με χαμηλές σχολικές επιδόσεις</i>, που προέρχεται από μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και παρουσιάζει χαμηλό επίπεδο συμμετοχής στη σχολική ζωή, είναι πιο επιρρεπής στον κίνδυνο εγκατάλειψης του σχολείου. Η Η εφαρμογή ενός εξατομικευμένου προγράμματος παρέμβασης, ψυχολογικής συμβουλευτικής, εκπαιδευτικής υποστήριξης και εμπλοκής της οικογένειας, θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των σχολικών κινήτρων και μείωση του κινδύνου εγκατάλειψης του σχολείου για τους μαθητές που προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα και δεν επωφελούνται από ένα επαρκές θεσμικό σύστημα υποστήριξης.
3. Στάδιο επεξεργασίας	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	Όλοι οι εταίροι	Μάρτιος- Απρίλιος	Σχεδιασμός των ερωτήσεων: ☐ 1^η παραλλαγή: Πληροφορίες από τη διακρατική έκθεση ☐ 2^η παραλλαγή: αντιπροσωπευτικές ομάδες, 60-120 φοιτητές (Ανάλυση των απαντήσεων των μαθητών από το τεστ) 1^{ος} παράγοντας - 1^η δοκιμή μπαταρίας) ☐ 3rd παραλλαγή: πληροφορίες από εξειδικευμένη βιβλιογραφία (όνομα συγγραφέα, τίτλος έργου) Η μορφή των στοιχείων του ψυχομετρικού ερωτηματολογίου: ☐ Ερωτήσεις με κλίμακες απάντησης (Likert, 1-5/1-6) ☐ Ερωτήσεις επιλογής με μία απάντηση ☐ Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

4. Προετοιμασία του ερωτηματολογίου για προ-έλεγχο	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	Όλοι οι εταίροι	Απρίλιος	☐ Μετάφραση στην εθνική γλώσσα ☐ Φόρμες Google/Typeform
5. Προελέγχον	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	AKMI, USLIP, IPCenter, DAYANA	Απρίλιος	☐ Προ-δοκιμή σε μια μικρή ομάδα μαθητών για τον έλεγχο της σαφήνειας και της συνάφειας των στοιχείων (σε κάθε χώρα) 20 μαθητές/χώρα
6. Βελτίωση των στοιχείων	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
			☐ Ανάλυση των απαντήσεων στο SPSS, Statistical Package για τις Κοινωνικές Επιστήμες ☐ Ολοκλήρωση των διορθώσεων ☐ Σχεδιασμός της τελικής έκδοσης του εργαλείου
Ανάπτυξη			
1. Η ηλεκτρονική έκδοση του εργαλείου	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	IPCenter		☐ Επιλογή της πλατφόρμας ☐ Συλλογή δεδομένων ☐ Ανάλυση δεδομένων
2. Διανομή στα σχολεία	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	AKMI, IPCenter, DAYANA, USLIP		☒ στις 4 χώρες
3. Συλλογή των δεδομένων	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	USLIP		

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

4. Ανάλυση δεδομένων	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	USLIP		□Βελτίωση του ερωτηματολογίου για να εξασφαλιστεί η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ & ΠΙΣΤΟΤΗΤΑ, υποχρεωτικές προϋποθέσεις ενός ψυχομετρικού ερωτηματολογίου ΠΕγκυρότητα περιεχομένου: πραγματοποιείται μέσω της ποιοτικής ανάλυσης των στοιχείων από εμπειρογνώμονες. Πιστότητα: □Πιστότητα δοκιμής-επαναληπτικής δοκιμής: Χορήγηση του ερωτηματολογίου δύο φορές σε ένα χρονικό διάστημα για να ελεγχθεί αν οι απαντήσεις είναι συνεπείς. Μέθοδος: Το ερωτηματολόγιο εφαρμόζεται εκ νέου στους ίδιους μαθητές μετά από κάποιο χρονικό διάστημα. □Εσωτερική πιστότητα: Αναλύεται κατά πόσον τα στοιχεία μιας κλίμακας μετρούν την ίδια έννοια. Μέθοδος: Υπολογισμός του συντελεστή άλφα του Cronbach, ερμηνεία των αποτελεσμάτων, με τον καθορισμό αποδεκτών τιμών: Πιστότητα: > 0,7 (Cronbach Alpha)
5.Ερμηνεία των βαθμολογιών	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	USLIP		□Ανάλυση υποθέσεων □Σύγκριση με προηγούμενες μελέτες από την έκθεση ανάλυσης (βασική μελέτη) □προσδιορισμός του προφίλ του μαθητή που κινδυνεύει να εγκαταλείψει πρόωρα το σχολείο
6. Έκθεση διακρατικής έρευνας	Ποιος;	Πότε;	Πώς;
	USLIP		□Εκπόνηση διακρατικής έκθεσης

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Εγκυρότητα και πιστότητα των εργαλείων αξιολόγησης

Για να διασφαλιστεί η αξιοπιστία της παρέμβασής μας, τα ερωτηματολόγια που έχουν σχεδιαστεί για τον εντοπισμό των παραγόντων κινδύνου για τη σχολική εγκατάλειψη θα υποβληθούν σε αυστηρό προ-έλεγχο και επικύρωση με βάση καθιερωμένα επιστημονικά κριτήρια. Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στην επιβεβαίωση της χρησιμότητας και της αξιοπιστίας αυτών των εργαλείων αξιολόγησης. Οι βελτιωμένες εκδόσεις των ερωτηματολογίων, οι οποίες θα αξιολογηθούν μετά τον προ-έλεγχο, θα αναλυθούν περαιτέρω από εμπειρογνώμονες για να επαληθεύσουν την εγκυρότητα και την πιστότητά τους στην αξιολόγηση των καταστάσεων κινδύνου σχολικής εγκατάλειψης (Perchinunno et al., 2021- Krötz & Deutscher, 2022).

Επικύρωση κοινωνικό-δημογραφικού και οικονομικού ερωτηματολογίου

Η εγκυρότητα περιεχομένου για το κοινωνικό-δημογραφικό και οικονομικό ερωτηματολόγιο θα διαπιστωθεί από εμπειρογνώμονες του πεδίου. Αυτοί θα εξετάσουν σχολαστικά κάθε στοιχείο για να διαπιστώσουν την συνάφειά του με την έννοια της σχολικής εγκατάλειψης και να επιβεβαιώσουν ότι το ερωτηματολόγιο θα καλύπτει πλήρως όλες τις σημαντικές πτυχές αυτής (Cedefop, 2023).

Ψυχομετρική επικύρωση

Στην ψυχομετρική επικύρωση του εργαλείου αξιολόγησης θα συμμετέχουν μαθητές από την ομάδα-στόχο στο πλαίσιο των σχολείων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (EEK). Τα δεδομένα που θα συλλεχθούν θα αναλυθούν με τη χρήση του SPSS 24 (Στατιστικό Πακέτο για τις Κοινωνικές Επιστήμες) για την επαλήθευση της τελικής μορφής του εργαλείου αξιολόγησης του κινδύνου σχολικής εγκατάλειψης. Αυτή η στατιστική ανάλυση θα επικεντρωθεί σε δύο βασικές ψυχομετρικές ιδιότητες:

- Πιστότητα (αξιοπιστία): Αυτή θα αξιολογήσει το βαθμό εμπιστοσύνης που μπορούμε να αποδώσουμε στη συνέπεια και τη σταθερότητα των μετρήσεων του ερωτηματολογίου.
- Εγκυρότητα (Validity): Αυτή θα καθορίσει το βαθμό στον οποίο το ερωτηματολόγιο μετρά με ακρίβεια αυτό που σκοπεύει να μετρήσει - στην προκειμένη περίπτωση, τον κίνδυνο εγκατάλειψης του σχολείου (Krötz & Deutscher, 2022).

5. Συμπεράσματα και συστάσεις

Αυτό το βασικό έγγραφο περιγράφει λεπτομερώς την κρίσιμη ανάγκη για έγκαιρη και αποτελεσματική αξιολόγηση των παραγόντων κινδύνου που συμβάλλουν στη σχολική εγκατάλειψη. Αυτό το ολοκληρωμένο πλαίσιο, το οποίο έχει σχεδιαστεί για τον εντοπισμό των μαθητών που διατρέχουν κίνδυνο και την εφαρμογή έγκαιρων παρεμβάσεων, βασίζεται στην

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

ενσωμάτωση κοινωνικοοικονομικών και ψυχομετρικών προοπτικών και αποτελεί ένα βήμα προς την άμβλυνση του μείζονος προβλήματος της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (TeSTED Consortium, 2023- Ευρυδίκη, 2022).

Το γενικό μας όραμα για το εργαλείο αξιολόγησης, όπως περιγράφεται στο παρόν σχέδιο, είναι να μεταμορφώσει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο τα εκπαιδευτικά συστήματα εντοπίζουν και υποστηρίζουν τους μαθητές που είναι ευάλωτοι στην πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου. Ο απώτερος σκοπός αυτού του εργαλείου εκτείνεται πολύ πέρα από τον απλό εντοπισμό. Στοχεύει στη υλοποίηση προληπτικών, εξατομικευμένων και αποτελεσματικών παρεμβάσεων που αντιμετωπίζουν πραγματικά τα βαθύτερα αίτια της παθογένειας. Ενδυναμώνοντας τους εκπαιδευτικούς με αξιόπιστα μέσα για τον εντοπισμό μαθητών σε κίνδυνο, οραματιζόμαστε ένα μέλλον όπου κάθε μαθητής, ανεξάρτητα από το κοινωνικοοικονομικό του υπόβαθρο ή τις προσωπικές του προκλήσεις, θα έχει την ευκαιρία να ευδοκιμήσει ακαδημαϊκά και προσωπικά (Cedefop, 2023- Beckmann et al., 2021).

Ο αντίκτυπος ενός τέτοιου εργαλείου θα είναι πολύπλευρος και βαθύς. Πρώτον, θα προωθήσει τη μείωση των ποσοστών εγκατάλειψης του σχολείου, γεγονός που θα οδηγήσει στην ενίσχυση των δεξιοτήτων ενός πιο εξειδικευμένου και δεσμευμένου μελλοντικού εργατικού δυναμικού. Δεύτερον, θα προωθήσει εκπαιδευτικά περιβάλλοντα χωρίς αποκλεισμούς, όπου οι μηχανισμοί έγκαιρης υποστήριξης θα ενσωματωθούν στη θεσμική κουλτούρα. Τέλος, στοχεύουμε στη βελτίωση της συνολικής ευημερίας των μαθητών, ενισχύοντας την αυτοεκτίμηση, τις ακαδημαϊκές επιδόσεις και τις μελλοντικές προοπτικές ζωής τους. Το εργαλείο αυτό δεν είναι απλώς ένα εργαλείο συλλογής δεδομένων, είναι καταλύτης για την δημιουργία πιο δίκαιων και υποστηρικτικών εκπαιδευτικών διαδρομών για όλους.

Τα κύρια σημεία που εξετάζονται σε αυτό το έγγραφο είναι τα εξής:

❖ *Κατανόηση της αξιολόγησης κινδύνου εγκατάλειψης*

Η έκθεση τονίζει την σημασία της αξιολόγησης των πολύπλευρων παραγόντων που επηρεάζουν την αποχώρηση των μαθητών. Αυτό περιλαμβάνει μια βαθιά εμβάθυνση στις επικρατούσες κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις που συχνά λειτουργούν ως σημαντικά εμπόδια για τη συνέχιση της εκπαίδευσης, παράλληλα με μια λεπτή κατανόηση των ψυχολογικών εμποδίων που μπορεί να οδηγήσουν σε αισθήματα αποξένωσης και αποθάρρυνσης. Δώσαμε έμφαση σε μια ολιστική θεώρηση, αναγνωρίζοντας ότι οι παράγοντες κινδύνου σπάνια λειτουργούν μεμονωμένα.

❖ *Η κοινωνικο-οικονομική προσέγγιση*

Η πολύπλευρη οπτική είναι ζωτικής σημασίας για την αξιολόγηση και τον εντοπισμό των κινδύνων εγκατάλειψης του σχολείου στα επαγγελματικά σχολεία της ΕΕ. Αναγνωρίζει ότι οι εκπαιδευτικές διαδρομές είναι βαθιά συνυφασμένες με το υπόβαθρο των μαθητών, συμπεριλαμβανομένου του οικογενειακού εισοδήματος, της εκπαίδευσης των γονέων, της

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

σταθερότητας της κατοικίας και της πρόσβασης σε πόρους. Χωρίς αυτή την οπτική, οι παρεμβάσεις μπορεί να παραβλέπουν τα συστημικά εμπόδια και να επικεντρώνονται αποκλειστικά στα ατομικά ελλείμματα των μαθητών, οδηγώντας σε αναποτελεσματικές λύσεις. Η κατανόηση του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου επιτρέπει τον εντοπισμό των ευάλωτων ομάδων, την ανάπτυξη στοχευμένων προγραμμάτων υποστήριξης (π.χ. οικονομική βοήθεια, καθοδήγηση, συμβουλευτική σταδιοδρομίας) και την εφαρμογή πολιτικών που αντιμετωπίζουν τα βαθύτερα αίτια της απομάκρυνσης. Αυτή η ολιστική θεώρηση διασφαλίζει ότι η επαγγελματική εκπαίδευση παραμένει προσβάσιμη και δίκαιη, προωθώντας την επιτυχή μετάβαση από το σχολείο στην εργασία για όλους τους μαθητές.

❖ *Η ψυχομετρική θεώρηση*

Η ψυχομετρική προσέγγιση είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των κινδύνων σχολικής εγκατάλειψης στα επαγγελματικά σχολεία της ΕΕ (Perchinunno et al., 2021). Αυτή η αυστηρή προοπτική επικεντρώνεται στην ανάπτυξη αξιόπιστων και έγκυρων εργαλείων αξιολόγησης που προβλέπουν με ακρίβεια την πιθανότητα πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου από τους μαθητές. Παρέχοντας τυποποιημένες, αντικειμενικές μετρήσεις των γνωστικών ικανοτήτων, των κλίσεων, των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας και της συναισθηματικής ευημερίας, η ψυχομετρική ανάλυση προσφέρει κρίσιμες πληροφορίες βάσει δεδομένων. Προχωρά πέρα από τις υποκειμενικές παρατηρήσεις για να αποκαλύψει παράγοντες όπως τα κίνητρα, την αυτό-αποτελεσματικότητα, τα μαθησιακά στυλ και τις ψυχολογικές προκλήσεις, όπως το άγχος ή η χαμηλή αυτοεκτίμηση. Αυτό επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να εντοπίζουν συγκεκριμένα τρωτά σημεία, να προσαρμόζουν τις παρεμβάσεις και να προσφέρουν εξατομικευμένη καθοδήγηση. Τέλος, κατανοώντας τα ατομικά πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες, τα επαγγελματικά σχολεία μπορούν να αναπτύξουν στοχευμένα προγράμματα υποστήριξης, να ενισχύσουν τη συμβουλευτική σταδιοδρομίας και να προσαρμόσουν τις μεθόδους διδασκαλίας, αναπτύσσοντας έτσι την αυξημένη δέσμευση των μαθητών και την μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.

Ως εκ τούτου, το παρόν έγγραφο χρησιμεύει ως ένας ολοκληρωμένος οδικός χάρτης για τους εκπαιδευτικούς, τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, καθοδηγώντας τους να αντιμετωπίσουν προληπτικά τους κινδύνους της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Παρέχει τις απαραίτητες θεωρητικές βάσεις για την πρακτική εφαρμογή και για την προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, μειώνοντας σημαντικά τα ποσοστά σχολικής εγκατάλειψης και διευκολύνοντας την ακαδημαϊκή και προσωπική ανάπτυξη κάθε μαθητή.

Αναφορές

- Beckmann, J., Wicht, A., & Siembab, M. (2021). *Επαγγελματικοί συμβιβασμοί και εγκατάλειψη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στη Γερμανία*. <https://doi.org/10.31235/osf.io/4ztv9>.
- Cedefop. (2020). *Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στη Γερμανία: Σύνοψη περιγραφής*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/329932>
- Cedefop. (2023, 11 Αυγούστου). *Γερμανία: Επαγγελματικός προσανατολισμός των νέων σε περιόδους κοινωνικών ανακατατάξεων*. <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/germany-vocational-orientation-young-people-times-social-upheaval>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurostat. (2023). *Early leavers from education and training, 2023*. <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/>
- Ευρυδίκη. (2022). *Διαρθρωτικοί δείκτες για την παρακολούθηση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη - Επισκόπηση των σημαντικών μεταρρυθμίσεων από το 2015*. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. <https://data.europa.eu/doi/10.2797/479169>
- Fazekas, M., & Field, S. (2013). *A skills beyond school review of Germany (Ανασκόπηση των δεξιοτήτων πέρα από το σχολείο)*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264202146-en>
- Krötz, M., & Deutscher, V. (2022). Διακοπή σπουδών στη διπλή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση: Γιατί πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη την κατεύθυνση της εγκατάλειψης κατά την ανάλυση της εγκατάλειψης. *Empirical Research in Vocational Education and Training*, 14(1), 1. <https://doi.org/10.1186/s40461-021-00127-x>
- Lanford, M., & Maruco, T. (2015, Οκτώβριος). *Προοπτικές για την επαγγελματική εκπαίδευση στις Ηνωμένες Πολιτείες: Μαθήματα από τη Γερμανία* [Τεχνική έκθεση]. Pullias Center for Higher Education, University of Southern California. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.10641.13929>
- Paola Perchinunno & Massimo Bilancia & Domenico Vitale, 2021. "A Statistical Analysis of Factors Affecting Higher Education Dropouts," *Social Indicators Research: An International and Interdisciplinary Journal for Quality-of-Life Measurement*, Springer, vol. 156(2), pages 341-362, August.
- Petrescu, C. (2016). *Επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης*. Ερευνητικό Ινστιτούτο Ποιότητας Ζωής. <https://www.researchgate.net/publication/310609289>

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- Κοινοπραξία TeSTED. (2023). *Διακρατική έκθεση: Βασική μελέτη για την έγκαιρη ανίχνευση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου* (Έκδοση 2.0).

Παράρτημα 1. Σχέδιο δράσης

Άμεσα βήματα για την οριστικοποίηση και τη μετάφραση αυτού του ολοκληρωμένου πλαισίου σε ένα απτό και αποτελεσματικό εργαλείο αξιολόγησης του κινδύνου εγκατάλειψης του σχολείου:

- Εμπλοκή και ανατροφοδότηση των ενδιαφερομένων μερών, με την έναρξη μιας σειράς εργαστηρίων και διαβουλεύσεων με τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών και των μαθητών. Η ανατροφοδότησή τους σχετικά με την πρακτικότητα, τη σαφήνεια και τη συνάφεια του πιλοτικού εργαλείου θα είναι απαραίτητη για την τελειοποίησή του.
- Σχεδιασμός της δημιουργίας εργαλείων αξιολόγησης, της βελτίωσης και της επικύρωσής τους. Με βάση την ανατροφοδότηση, θα πρέπει να καταρτιστεί ένα λεπτομερές σχέδιο για τη δημιουργία και τη βελτίωση του εργαλείου και των επακόλουθων μελετών επικύρωσης. Αυτό περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των πληθυσμών-στόχων για τη δοκιμή, τον καθορισμό των μεθοδολογιών επικύρωσης και τον καθορισμό ενός σαφούς χρονοδιαγράμματος.
- Η στρατηγική για τη διάθεση των απαραίτητων πόρων για την ανάπτυξη και την εφαρμογή του εργαλείου αξιολόγησης, τον προσδιορισμό της απαραίτητης τεχνολογικής υποδομής και τη διάθεση ανθρώπινων πόρων.
- Η ανάπτυξη και ο εννοιολογικός σχεδιασμός του εκπαιδευτικού υλικού που θα είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί το πλαίσιο στο οποίο οι εκπαιδευτικοί του σχολικού προσωπικού θα μπορούν να διαχειρίζονται, να ερμηνεύουν και να ενεργούν αποτελεσματικά με βάση τα αποτελέσματα του εργαλείου αξιολόγησης.
- Η ανάπτυξη μιας πιλοτικής έκδοσης του εργαλείου αξιολόγησης με βάση τις συστάσεις και τα αποτελέσματα της μελέτης ανάλυσης, με τη μετάφραση των βασικών δεικτών και των αναγνωρισμένων παραγόντων κινδύνου σε εφαρμόσιμες ερωτήσεις και έναν ισχυρό μηχανισμό ερμηνείας, ο οποίος θα διευκολύνει την επιλογή κατάλληλων και εξατομικευμένων στρατηγικών που σχετίζονται με τις ανάγκες κάθε μαθητή.

Βασικές συστάσεις για το εργαλείο αξιολόγησης του κινδύνου εγκατάλειψης του σχολείου στο σύστημα ΕΕΚ

Η έρευνά μας, η οποία περιγράφεται λεπτομερώς στη μελέτη αναφοράς του έργου TeSTED, παρέχει βασικές πληροφορίες για την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού εργαλείου αξιολόγησης για τον εντοπισμό των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν πρόωρα το σχολείο, ιδίως εκείνων που αντιμετωπίζουν κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες. Η κύρια σύσταση είναι η

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

δημιουργία ενός πολύπλευρου εργαλείου που θα καταγράφει βασικούς δείκτες και παράγοντες κινδύνου, διευκολύνοντας την έγκαιρη παρέμβαση.

Ειδικές προτάσεις σχεδιασμού και περιεχομένου

Το εργαλείο θα πρέπει να ενσωματώνει ένα ευρύ φάσμα τύπων ερωτήσεων για την αντιμετώπιση των αναγνωρισμένων παραγόντων κινδύνου. Αυτό περιλαμβάνει στοιχεία που αξιολογούν την κοινωνικοοικονομική κατάσταση (π.χ. οικογενειακό εισόδημα, απασχόληση των γονέων, πρόσβαση σε πόρους), τις ακαδημαϊκές επιδόσεις (π.χ. βαθμοί, παρουσία, ολοκλήρωση εργασιών στο σπίτι, συμμετοχή στην τάξη), τις σχέσεις με τους συνομηλίκους και τους εκπαιδευτικούς (π.χ. αίσθημα του ανήκειν, εμπειρίες εκφοβισμού, υποστήριξη από τους εκπαιδευτικούς) και τα κίνητρα και τις φιλοδοξίες των μαθητών (π.χ. σχέδια, ενδιαφέρον για το σχολείο, αντιλαμβανόμενη σημασία της εκπαίδευσης). Οι ερωτήσεις πρέπει να είναι σαφείς, συνοπτικές και πολιτισμικά ευαίσθητες. Όπου ενδείκνυται, ένας συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών, κλιμάκων Likert και ανοικτών ερωτήσεων μπορεί να παρέχει τόσο ποσοτικά δεδομένα όσο και ποιοτικές γνώσεις.

Ένα ισχυρό σύστημα βαθμολόγησης είναι ζωτικής σημασίας για τον προσδιορισμό των επιπέδων κινδύνου. Οι απαντήσεις σε κάθε στοιχείο θα πρέπει να λαμβάνουν σταθμισμένη βαθμολογία με βάση τη σημασία τους ως δείκτες κινδύνου. Μια αθροιστική βαθμολογία θα κατηγοριοποιήσει στη συνέχεια τους μαθητές σε διάφορες βαθμίδες κινδύνου (π.χ. χαμηλός, μέτριος, υψηλός κίνδυνος). Πρέπει να αναπτυχθούν σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία αυτών των βαθμολογιών, συνδέοντας συγκεκριμένα εύρη βαθμολογιών με συνιστώμενες στρατηγικές παρέμβασης. Αυτό θα επιτρέψει στους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν τον επείγοντα χαρακτήρα και τη φύση της υποστήριξης που απαιτείται για μεμονωμένους μαθητές.

Για να εμπλουτίσετε την αξιολόγηση και να δώσετε μια ολιστική άποψη, εξετάστε το ενδεχόμενο να ενσωματώσετε προαιρετικές ενότητες. Η αυτοαξιολόγηση των μαθητών επιτρέπει στους μαθητές να προβληματιστούν σχετικά με τις προκλήσεις και τις προσδοκίες τους, ενισχύοντας την αίσθηση της ενεργητικότητας. Η ανατροφοδότηση των γονέων μπορεί να προσφέρει πολύτιμες προοπτικές σχετικά με το οικογενειακό περιβάλλον και τη γονική υποστήριξη για την εκπαίδευση. Η ανατροφοδότηση των εκπαιδευτικών μπορεί να προσφέρει πληροφορίες σχετικά με τη συμπεριφορά στην τάξη, τους ακαδημαϊκούς αγώνες και τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις που μπορεί να μην είναι εμφανείς με άλλο τρόπο. Αυτές οι συμπληρωματικές ενότητες, αν και προαιρετικές, μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά τη διαγνωστική ισχύ του εργαλείου.

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Η μορφή του εργαλείου θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στην προσβασιμότητα και την ευκολία χρήσης. Θα πρέπει να διατίθενται τόσο ψηφιακές όσο και έντυπες μορφές ώστε να προσαρμόζονται στα διάφορα σχολικά περιβάλλοντα και στις προτιμήσεις των μαθητών. Για τη χορήγηση, το εργαλείο θα μπορούσε να σχεδιαστεί για ατομική συμπλήρωση ώστε να διασφαλίζεται η ιδιωτικότητα, ή σε ομαδικές ρυθμίσεις, όπου αυτό ενδείκνυται. Η διαδικασία χορήγησης θα πρέπει να είναι τυποποιημένη ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια και η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων.

Το εργαλείο αξιολόγησης θα προσδιορίσει την επιτυχία του μέσω διαφόρων βασικών κριτηρίων. Πρώτον, η αποτελεσματικότητά του θα μετρηθεί από την ικανότητά του να εντοπίζει με ακρίβεια τους μαθητές που διατρέχουν κίνδυνο, οδηγώντας σε έγκαιρη παρέμβαση. Δεύτερον, θα αξιολογήσουμε τη χρηστικότητά του και την αποδοχή του από εκπαιδευτικούς και μαθητές, διασφαλίζοντας ότι ενσωματώνεται απρόσκοπτα στα υφιστάμενα σχολικά πλαίσια. Τέλος, η επιτυχία του εργαλείου εξαρτάται από την επεκτασιμότητα και τη βιωσιμότητά του, καταδεικνύοντας τη δυνατότητά του για ευρύτερη υιοθέτηση και μακροπρόθεσμο θετικό αντίκτυπο στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα.

Μεγιστοποίηση του αντίκτυπου και των οφελών από τη χρήση του εργαλείου αξιολόγησης

Η εφαρμογή του εργαλείου αξιολόγησης του κινδύνου εγκατάλειψης υπόσχεται σημαντικά οφέλη, μεταμορφώνοντας ριζικά τον τρόπο με τον οποίο τα σχολεία εντοπίζουν και υποστηρίζουν τους ευάλωτους μαθητές. Παρέχοντας μια δομημένη, εύκολα ακολουθήσιμη διαδικασία, το εργαλείο δίνει στους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν προληπτικά την πιθανή ακαδημαϊκή απομάκρυνση.

Το πρώτο σημαντικό όφελος έγκειται στον έγκαιρο και ακριβή εντοπισμό. Τα ερωτηματολόγια, τα οποία χορηγούνται ατομικά από τους εκπαιδευτικούς με βάση άμεσες παρατηρήσεις και πληροφορίες από συναδέλφους ή γονείς, διευκολύνουν τη συνολική κατανόηση του προφίλ κινδύνου κάθε μαθητή. Οι μηχανισμοί βαθμολόγησης επιτρέπουν τη γρήγορη ταξινόμηση, που κυμαίνεται από τον ελάχιστο έως τον μέγιστο κίνδυνο, επιτρέποντας στους εκπαιδευτικούς να ιεραρχούν αποτελεσματικά τις παρεμβάσεις.

Πέρα από τον απλό εντοπισμό, το εργαλείο παρέχει σαφείς οδηγίες σχετικά με τις αποτελεσματικές στρατηγικές παρέμβασης. Προωθεί ένα υποστηρικτικό και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον στην τάξη ως θεμελιώδες βήμα, ενθαρρύνοντας την ανοιχτή επικοινωνία και τη διαφοροποιημένη διδασκαλία. Για τους εντοπισμένους κινδύνους, προσφέρονται συγκεκριμένες συστάσεις σε βασικούς τομείς: ακαδημαϊκός, κοινωνικο-συναισθηματικός, οικογενειακός και κίνητρα/συμπεριφορά. Αυτό περιλαμβάνει προτάσεις για ακαδημαϊκή υποστήριξη, παραπομπές σε συμβουλευτικές υπηρεσίες,

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

δραστηριότητες ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων, γονική δέσμευση και επαγγελματικό προσανατολισμό.

Το εργαλείο απλοποιεί επίσης τη διαδικασία παραπομπής για σύνθετες περιπτώσεις, περιγράφοντας σαφώς πότε και πώς να κλιμακωθεί μια κατάσταση σε σχολικούς συμβούλους, διευθυντές ή κοινωνικούς λειτουργούς. Αυτό διασφαλίζει ότι οι μαθητές λαμβάνουν εξειδικευμένη βοήθεια όταν οι παρεμβάσεις εντός της τάξης δεν επαρκούν.

Κρίσιμο είναι ότι το μέσο δίνει έμφαση στη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση. Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να παρακολουθούν την πρόοδο των μαθητών μετά τις παρεμβάσεις και να επαναχορηγούν το ερωτηματολόγιο σε τακτά χρονικά διαστήματα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας. Αυτή η επαναληπτική προσέγγιση επιτρέπει προσαρμοστικές στρατηγικές, διασφαλίζοντας ότι οι παρεμβάσεις παραμένουν προσαρμοσμένες στις ατομικές ανάγκες και περιστάσεις των μαθητών.

Τελικά, ο εκτιμώμενος αντίκτυπος είναι η μετρήσιμη μείωση των ποσοστών εγκατάλειψης του σχολείου. Με την προώθηση μιας προληπτικής, βασισμένης στα δεδομένα προσέγγισης για την υποστήριξη των μαθητών, το εργαλείο όχι μόνο βοηθά τους μαθητές να παραμείνουν στο σχολείο, αλλά και καλλιεργεί πιο ανθεκτικούς, αφοσιωμένους και επιτυχημένους μαθητές. Αυτό ωφελεί τους μεμονωμένους μαθητές ανοίγοντας δρόμους για μελλοντικές ευκαιρίες και ενισχύει το εκπαιδευτικό οικοσύστημα στο σύνολό του.

Πώς και πότε να χρησιμοποιήσετε το εργαλείο αξιολόγησης του κινδύνου εγκατάλειψης του σχολείου

Οι εκπαιδευτικοί διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον εντοπισμό και την υποστήριξη των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο. Ακολουθώντας ορισμένα απλά βήματα, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά το εργαλείο αξιολόγησης και να δράσουν αποτελεσματικά βάσει των αποτελεσμάτων του.

Βήμα 1. Προετοιμασία

Συνιστούμε να χορηγείτε το ερωτηματολόγιο στην αρχή κάθε εξαμήνου ή όποτε παρατηρείτε σχετικές αλλαγές στη συμπεριφορά ενός μαθητή. Αυτή η προληπτική προσέγγιση βοηθά στην έγκαιρη ανίχνευση. Ιδανικά, το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να χορηγείται σε όλους τους μαθητές της τάξης για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση. Εναλλακτικά, μπορείτε να το εφαρμόσετε σε μαθητές για τους οποίους έχετε ήδη υποψίες.

Βήμα 2. Συμπλήρωση του ερωτηματολογίου

Συμπληρώστε το ερωτηματολόγιο για κάθε μαθητή ξεχωριστά. Βασιστείτε στις απαντήσεις σας σε άμεσες παρατηρήσεις, σε αλληλεπιδράσεις με τον μαθητή, σε συζητήσεις με άλλους

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

εκπαιδευτικούς και, κατά περίπτωση, σε πληροφορίες από τους γονείς. Επιδιώξτε τη μέγιστη δυνατή αντικειμενικότητα.

Βήμα 3. Βαθμολόγηση

Αφού συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο για έναν μαθητή, αθροίστε τις βαθμολογίες για κάθε ένα από τα 20 στοιχεία. Η συνολική βαθμολογία θα κυμαίνεται από 20 (ελάχιστος κίνδυνος) έως 100 (μέγιστος κίνδυνος), παρέχοντας μια σαφή ένδειξη του επιπέδου κινδύνου του μαθητή.

Βήμα 4. Ερμηνεία των αποτελεσμάτων και των παρεμβάσεων

Η κατανόηση των αποτελεσμάτων είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική παρέμβαση. Κάντε τους μαθητές να αισθάνονται ασφαλείς, σεβαστοί και αξιόλογοι, καλλιεργώντας ένα κλίμα ανοιχτότητας και εμπιστοσύνης. Προσαρμόστε τις μεθόδους διδασκαλίας στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών, προσφέροντας ποικίλες εργασίες και πρόσθετη υποστήριξη σε όσους αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Ενθαρρύνετε την ενεργό συμμετοχή των μαθητών στα μαθήματα και τις εξωσχολικές δραστηριότητες. Να είστε προσιτοί και ανοιχτοί στο διάλογο, δείχνοντας στους μαθητές ότι νοιάζεστε πραγματικά.

Βήμα 5. Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Ο εντοπισμός των κινδύνων είναι μόνο το πρώτο βήμα. Η συνεχής παρακολούθηση της προόδου των μαθητών είναι εξίσου σημαντική. Παρακολουθήστε συνεχώς τη συμπεριφορά, τη φοίτηση και τις ακαδημαϊκές επιδόσεις. Επαναξιολογήστε περιοδικά με τη χρήση του ψυχομετρικού ερωτηματολογίου (π.χ. κάθε 2-3 μήνες) για να αξιολογήσετε την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης. Να είστε ευέλικτοι και να προσαρμόζετε τις στρατηγικές ανάλογα με τις ανάγκες-κάθε μαθητής είναι μοναδικός.

Ειδικές στρατηγικές βάσει δεικτών κινδύνου

Ακαδημαϊκός κίνδυνος

Προσφέρετε πρόσθετη υποστήριξη, όπως διαβουλεύσεις, φροντιστήρια ή εξατομικευμένες συνεδρίες μάθησης. Δημιουργήστε συνεργασίες μεταξύ συνομηλίκων και καθοδηγητών και παρέχετε προσαρμοσμένο υλικό.

Κοινωνικο-συναισθηματικός κίνδυνος

Προτείνετε συζητήσεις με σχολικούς συμβούλους, εμπλέξτε τους μαθητές σε ομαδικές εργασίες συνεργασίας και οργανώστε συνεδρίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και διαχείρισης συγκρούσεων.

Οικογενειακός κίνδυνος

Επικοινωνήστε διακριτικά με τους γονείς/κηδεμόνες για να συζητήσετε τις ανησυχίες και να συνεργαστείτε για λύσεις. Εάν η κατάσταση είναι περίπλοκη (π.χ. βία, παραμέληση), παραπέμψτε την υπόθεση σε σχολικό κοινωνικό λειτουργό ή στις αρμόδιες αρχές.

Κίνδυνος παρακίνησης

Αριθμός έργου 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Παρέχετε επαγγελματική συμβουλευτική, οργανώστε επισκέψεις σε πανεπιστήμια ή εταιρείες, εμπλέξτε τους μαθητές σε πρακτικά έργα και αναθέστε ρόλους ευθύνης για να ενισχύσετε την αυτοπεποίθησή τους.

Ένα κάλεσμα για δράση και διαμόρφωση ενός λαμπρότερου μέλλοντος!

Αυτό το σχέδιο δίνει έμφαση σε ένα σαφές όραμα: να ενδυναμώσει τους εκπαιδευτικούς και να μεταμορφώσει τη ζωή των μαθητών που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν πρόωρα το σχολείο στο πλαίσιο του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η πρωτοβουλία TeSTED, καθοδηγούμενη από τις γνώσεις της βασικής μας μελέτης, θα θέσει τα θεμέλια για ένα σχολαστικά σχεδιασμένο εργαλείο αξιολόγησης για τον εντοπισμό των ευάλωτων σημείων και την ενεργοποίηση έγκαιρων παρεμβάσεων.

Η έρευνά μας αναδεικνύει την κρίσιμη ανάγκη υποστήριξης των μαθητών, ιδίως εκείνων που αντιμετωπίζουν κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις, μέσω της αντιμετώπισης των βασικών παραγόντων κινδύνου. Η μεθοδολογία που παρουσιάζεται εξασφαλίζει ένα ισχυρό και αποτελεσματικό εργαλείο. Με την εφαρμογή των συστάσεων, μπορούμε να καλλιεργήσουμε ένα προληπτικό οικοσύστημα όπου κάθε μαθητής θα αισθάνεται ότι τον βλέπουν, θα τον υποστηρίζουν και θα του δίνουν κίνητρα για να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές του. Αυτό το εργαλείο δεν αφορά μόνο τον εντοπισμό του κινδύνου- αφορά την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, την απελευθέρωση ευκαιριών και την οικοδόμηση ενός λαμπρότερου μέλλοντος για την επόμενη γενιά εξειδικευμένων επαγγελματιών. Ας αγκαλιάσουμε αυτό το σχέδιο ως καταλύτη για θετική αλλαγή.